

# Scen

## Musik.



The Afghan Whigs sångare Greg Dulli är ständigt på tårna.

## Sagolikt vitalt. The Afghan Whigs visar inga trötthetstecken

### The Afghan Whigs

Scen: Debaser Strand, Stockholm.

4. Ibland kan ett litet "n'roll" betyda så mycket. Ibland kan det säga allt.

The Afghan Whigs sångare Greg Dulli vrålar ju inte "Stockholm, let's rock!" från ett fullsatt Debaser Strands scen, utan, så klart, "Stockholm, let's rock'n'roll". En marginell skillnad kan tyckas, men i det här fallet oerhört väsentlig. Eftersom det är just vad som särskiljer Dulli och hans återförenade band från generationskamraterna.

The Afghan Whigs passade egentligen inte in någonstans under 90-talet, oavsett hur många som försökte pressa in bandet i antingen grungefacket, deras första skivor gavs ju ut på Sub Pop, eller något slags bredare alternativrockssammanhang så hoppade TAW trotsigt utanför det inrutade. När andra band gjorde spikraka covers av Neil Youngs "Keep on rockin' in the free world" tills att flanellskjortorna var genomsvettiga spelade Dulli in hela skivor med soulcovers. Medan alla hans inbillade kollegor var antingen plågade konstnärssjälar, asexuella slackers eller vibratosjungande

hippies (eller allt på samma gång) framstod Dulli som en elegant rock'n'roll-galning från en annan tid. Andra sångare sjöng med obehagligt vibrato, Dulli vrålade med besatt röst.

Det är samma sak nu när The Afghan Whigs efter en lång paus återförenats och turnerar med ett förvånansvärt vitalt fjolårsalbum – 16 år efter det förra kom – i ryggen. Men så visar bandet inte upp minsta lilla trötthetstecken eller stagnationssignal heller. Det är stort, kraftfullt och spelar becksvar rock'n'roll, samtidigt som ett piano eller en violin när som helst kan släppa in de välbehövlige ljusglimtarna. Så att inte mörkret blir för kompakt.

Dulli sjunger också osannolikt sagolikt. Raspigt och hårt ena stunden, mjukt och souligt i nästa. Ständigt på tårna. Det är kanske inte alltid han når till den där punkten där soul, rock'n'roll och själslig exorcism knyts samman, men när han gör det känns han som en av försvinnande få rock'n'rollsångare som verkligen betyder något fortfarande.

**Mattias Dahlström**  
musik@dn.se

## Musikal.



Många i "Parade"-ensemblen växlar skickligt mellan rollerna. Här Mikaela Tidermark, Cecilie Nerfont Thorgersen, Jenny Bergqvist och Karin Mårtensson.

## Angeläget kammarspel

Värmlandsoperan gör det sällan lätt för sig. Musikalen "Parade" är inte helt lättsmält, men den här uppsättningen vågar luta sig mot allvaret och den ledigt svängiga musiken, skriver DN:s Johanna Paulsson.

**"Parade"**  
Manus: Alfred Uhry. Musik, sångtexter: Jason Robert Brown

Regi, övers: Markus Virta. Kapellmästare: Johan Siberg. Koreografi: Lars Bethke. Mask: Ulrika Nilsson. Ljusdesign: Björn Skansen, Ronny Andersson. Med: James Lund, Jenny Norén, Erik Gullbransson, Ellen Mårtensson, Jan Kyle, Christer Nerfont, John Alexander Eriksson m fl. Scen: Wermland Opera, Karlstad.

● En magstark feelbadmusikal som slutar med lynchmobb. Värmlandsoperan väjer inte för sådant som på papperet kan se ut som rena vansinnesprojekt. Från giljotinen i fjolårets operatrilogi till hängsnaran i "Parade", som nu för första gången sätts upp i Sverige. Sedan Broadwaypremiären 1998 har mottagandet varit kluvet, men musikalen har successivt vunnit erkännande, främst tack vare den prisbelönta musiken. För visst borde det en Stephen Sondheim i Jason Robert Browns självlysande partitur. Här finns ett berättardriv som hämtar energi ur jazzen och den amerikanska söderns gospelsväng, men också ur en mer orkestermäs-

sig postminimalism som kommer fram fint med Johan Siberg som kapellmästare.

Lotta Nilssons scenografi och Ellen Cairns kostymdesign skräddarsyr tiden med naturmaterial: linne, bomull och brädgolv. Handlingen utspelar sig i Atlanta, Georgia, 1913 och bygger på en amerikansk rättskandal. Den trettonåriga flickan Mary Phagan (Ellen Mårtensson) hittas brutalt våldtagen och mördad i pennfabriken där hon jobbat. Misstankarna riktas snabbt mot fabriken föreståndare, den nyinflyttade judiske Leo Frank som döms till döden trots att han kanske är oskyldig.

I James Lunds komplexa gestaltning blir Frank samtidigt ingen typisk hjältefigur. Snarare överspänd och krävande på ett sätt som gagnar dramatik och inte omedelbart väcker sympatier. Den verklighetsbaserade historien är också långtifrån okomplicerad; skuldfrågan förblir olöst. Men manusförfattaren Alfred Uhry har skickligt låtit tvektigheterna hänga i luften för att

göra det här till ett cyniskt porträtt av såväl syndabockssökandets som sensationsjournalistikens kvicka utpekande av individer som inte passar in i gemenskapen.

Det blir en story präglad av rasism och antisemitism, där segregationens spänningar hela tiden bubblar under ytan. En av sångerna lyfter också fram frågan om huruvida fallet hade uppmärksamats lika mycket om flickan som mördades inte hade varit vit. Eller i gengäld om uppståndelsen kring domen hade varit lika stor om den mordatalade mannen varit svart. Mottättningarna ligger liksom hela tiden där och skaver mitt i det rafflande tempot, där scenerna smidigt avlöser varandra.

Markus Virtas översättning är lika ledigt svängig som musiken och personregin lyfter effektivt ett angeläget kammarspel med både skärpa och kontraster. Många av ensemblemedlemmarna växlar skickligt mellan flera olika roller, inte minst John Alexander Eriksson med sin bluesbottnade röst. Även om andra akten tar fasta på mer traditionellt musikalstoff och Lucille Franks (Jenny Norén) outtröttliga kamp för att få sin make fri, vågar Värmlandsoperan i första hand luta sig mot allvaret i en lika tidlös som tragisk tematik.

**Johanna Paulsson**  
musik@dn.se

## Moraliskt rätt att äta djur?

Logiska undersökningar  
Filosofikurs för dig 16-19 år, start 7 mars  
[www.sodrateatern.com/ungfilo](http://www.sodrateatern.com/ungfilo)

SODRATEATERN.COM / 08-531 994 90  
Sveriges internationella scen för musik, teater och debatt



Stockholmsmässan

# Nyhetast

MISSA INTE MÄSSBILAGAN I DAGENS TIDNING!



# Allt för sjön

Nordens ledande båtmässa sedan 1922

## 28 feb - 8 mars

Köp biljett online - spar tid & pengar